

О. ГЛАДУН

**ФУНКЦІ МОЛОДІЖНОГО ЕКОПРОЕКТУ,
ПРОВЕДЕНОГО У ФОРМАТІ МІЖНАРОДНОЇ
ТРИЕНАЛЕ ДИЗАЙН-ГРАФІКИ «4-Й БЛОК»**

За умов екологічної катастрофи важливого значення набула екологічна активність суспільства як форма діяльності суб'єктів, що спрямована на гармонізацію взаємодії людини і природи. Екологічна активність особистості орієнтована як на цілі суспільства, так і на власну самореалізацію. Вона є соціальною умовою і засобом здійснення глобальних «суперзавдань» — гармонізації взаємодії суспільства і природи.

На жаль, на сьогодні вплив суспільства на природу носить переважно руйнівний характер. Більш того, у процесі взаємодії людини і природи назріли протиріччя планетарного масштабу, які вимагають відпрацювання принципово нових підходів і способів вирішення. Розглядаючи дизайнерську проектність з позицій пріоритетів суспільства ХХІ ст., В. Даниленко доповнює визначення дизайну як такої художньо-проектної діяльності, котра спрямована на формування гармонійного з природним штучного середовища, яка мінімізує, а в ідеалі унеможлиблює завдання шкоди природі та культурі [1, с. 16].

У форматі Міжнародних екологічних триєнале плакату і графіки «4-й Блок», що проводяться у Харкові з 1991 р., відбувається осмислення крихкості людського буття й пошук альтернативних шляхів розвитку, оскільки мистецтво є однією з форм пізнання світу. Зважаючи на певну «раритетність мистецтва плакату в сучасних умовах» (О. Векленко), у просторі шостої триєнале (2006 р.) виникла ідея створення нової номінації — «молодіжний еко-проект». Основним завданням даного проекту став розвиток екологічної активності студентської молоді.

Форма проекту реалізована через злиття та взаємовплив різних медіа, серед яких: інсталяції, art-books, хеппенінги, флеш-анімації, кінематографічні та анімаційні проекти з використанням елементів малих скульптурних та архітектурних форм. Змістовний рівень проекту — це розширення середовища існування триєнале, надання їй нових ступенів свободи, рухливості, гнучкості та, що головне, пошук ідеалу повного багатовимірного всесвіту, який має існувати виключно за законами гармонії.

На «обговорення» учасників молодіжного еко-проекту було винесено такі питання:

- що означає для молоді ХХІ ст. слово «екологія»?
- якою візуальною мовою потрібно говорити про її проблеми?
- як зрозуміти й осмислити в цьому контексті досвід Чорнобиля?

В намаганні перемогти інертність суспільства засобами відеоарту учасники проекту зайнялися формуванням іншої реальності, яка знаходиться у безпосередній залежності від творчого начала, а саме: наскільки в ній будуть переважати принципи гуманізму, соціальної волі, моральної відповідальності.

Головною метою проекту став розвиток соціально-екологічної культури молоді, формування якої ґрунтується на поєднанні освіти, виховання, знань і переконань. Оскільки екологічна культура включає в себе ціннісне ставлення особистості до природи, в межах проекту продовжилося формування відповідних моральних якостей, які є необхідними для розв'язання екологічних проблем в інтересах кожної людини.

Таким чином, розвиваючи екологічну активність суспільства, триєнале виконує гуманістичну функцію. Зокрема, гуманізм молодіжного еко-проекту виявився у формуванні таких інтегративних соціокультурних якостей особистості як самоутвердження, самореалізація, самоудосконалення.

Крім гуманістичної функції в даному еко-проекті була реалізована й виховна функція, яка поширювалася на глядацьку аудиторію, формуючи екологічну свідомість, покликану спонукати особистість до конкретної практичної дії — збереження й поліпшення стану навко-

лишнього середовища. Об'єктами формування екологічної свідомості стали всі реципієнти проекту.

1. *Даниленко В.* Дизайн України у світовому контексті художньо-проектної культури. — Харків, 2005.